

מבט לג'האד העולמי

16 – 22 בפברואר 2023

עיקרים

◀ **השבוע חלה עליה מתונה בפעילות דאעש ברחבי העולם. מוקד הפעילות היה בסוריה.**

◀ **סוריה:** פעילי דאעש המשיכו לתקוף אזרחים במרחב המדברי דרומית מזרחית לאלסח'נה. קרוב למאה בני אדם נהרגו בתקופה האחרונה בתקיפות. במרחב דיר אלזור-אלמיאדין הרגו כוחות צבא ארה"ב וכוחות SDF הכורדיים שני פעילי דאעש בכירים ופצעו פעיל נוסף.

◀ **עיראק:** 12 פעילי דאעש נהרגו בפעילות סיכול שביצע חיל האוויר העיראקי בפרברי בגדאד.

◀ **אפגניסטאן:** כוחות מיוחדים של הטאלבאן פעלו נגד מקום מסתור של פעילי דאעש בקאבול. שלושה פעילי דאעש, שהיו מעורבים בביצוע פיגועים רבים, נהרגו ופעיל נוסף נעצר. ראש מטה CSTO¹ העריך כי באפגניסטאן פועלים כ-6,500 פעילי דאעש. כ-4,000 מתוכם משתייכים למחוז ח'ראסאן של הארגון ומרביתם פרוסים בקרבת גבול אפגניסטאן – טג'יקיסטאן.

◀ **אפריקה:**

◆ **סומליה:** נמשכות תקיפות ממשלת סומליה והכוחות המסייעים לה, בראשן ארה"ב נגד ארגון אלשבאב, המזוהה עם אלקאעדה.

◆ **ניגריה:** פעילי דאעש שחררו רופא, שנחטף בשנת 2022 באזור גוביו (Gubio שבצפון-מזרח ניגריה).

◆ **קניה:** ארבעה שוטרים נהרגו בפיצוץ מטען נגד כלי רכב בו נסעו במזרח קניה. ככל הנראה ארגון אלשבאב עמד מאחורי הפיגוע.

◆ **בורקינה פאסו:** כחמישים חיילי צבא בורקינה פאסו נהרגו בתקיפה נגד שיירה בה נסעו בצפון-מזרח המדינה. את התקיפה ביצעו ככל הנראה, פעילי דאעש או אלקאעדה הפעילים באזור.

◀ מומחים מטעם האו"ם מעריכים כי יורשו של אימן אלט'ואהרי בהנהגת ארגון אלקאעדה הינו **סיף אלעדל**, מי שהיה האחראי על ביטחונן של אסאמה בן לאדן, מקים אלקאעדה, והדריך חלק מהמחבלים שביצעו את פיגועי ה-11 בספטמבר 2001.

◀ **המאבק על התודעה:** מאמר המערכת של שבועון דאעש אלנבא' תוקף את מבקרי הארגון וקורא למוסלמים "להתפקח" ולבחור בדרכו, במיוחד לאור העובדה שאלקאעדה והטאלבאן ושאר מבקרי הארגון נמצאים במצב נואש ואינם משיגים דבר.

¹ המטה המשולב של ארגון ברית הביטחון הקולקטיבי (The Joint Staff of the Collective Security Treaty Organization - CSTO), הינו ברית צבאית של שש מדינות באירואסיה: רוסיה, ביילורוסיה, ארמניה, קזחסטאן, קירגיזסטאן וטג'יקיסטאן. מטה הברית, שהוקמה בשנת 1992, ממוקם במוסקבה (ויקיפדיה).

הזירה הסורית²

מחוזות סוריה (Free world maps)

המרחב המדברי

מרחב אלסח'נה

◀ ב-19 בפברואר 2023 תקפו פעילי דאעש לוחמים של הכוחות להגנת המולדת, הפועלים לצד צבא סוריה, בעת שעסקו בליקוט פטריות כמהין באזור תוינאן, כששים ק"מ מצפון לתדמור. ששה לוחמים, תושבי אזור אלספירה, כ-15 ק"מ מדרום-מזרח לחלב, נהרגו (מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, 19 בפברואר 2023).

◀ ב-17 בפברואר 2023 תקפו פעילי דאעש, רכובים על-גבי אופנועים, אזרחים שעסקו בליקוט פטריות באזור אלצ'ביאת (Al-Doubayat), כעשרים ק"מ מדרום-מזרח לאלסח'נה. 68 בני אדם נהרגו, 61 אזרחים, תושבי אלסח'נה, ששה לוחמים וקצין בכוחות המסייעים לצבא סוריה.

◀ אין זו הפעם הראשונה שפעילי דאעש תוקפים אזרחים העוסקים בליקוט פטריות. ב-11 בפברואר 2023 נחטפו 75 גברים ונשים ממזרח לתדמור. 12 מהם, בהם אישה וחייל סורי, שככל הנראה אבטח אותם, נהרגו. ב-17 בפברואר 2023 שחררו פעילי דאעש 25 מהחטופים, לאחר שנחקרו על-ידי אנשי הארגון ונמצא כי אין להם קשר למשטר הסורי. גורל 38 החטופים הנותרים לא ידוע (מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, 17 בפברואר 2023).

◀ על פי הידוע, אזרחים נוהגים ללקט פטריות כמהין במדבר הסורי ולמכור אותן לסוחרים, הקשורים לצבא סוריה (מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, 17 ו-19 בפברואר 2023). בתקופה שבין 11-19 בפברואר 2023 הגיע מספר ההרוגים מקרב האזרחים והלוחמים מהכוחות המסייעים לצבא סוריה במרחב המדברי של סוריה ל-86 לפחות, דבר המעיד על התרחבות היקף פעילות דאעש באזור בתקופה האחרונה.

מרחב דיר אלזור-אלמיאדין

² על-פי הודעות ארגון דאעש והתקשורת העולמית.

◀ ב-17 בפברואר 2023 בוצע ירי לעבר לוחם כוחות SDF בכפר אבו חמאם. הלוחם נפצע (טלגרם, 19 בפברואר 2023).

סיכול טרור מרחב דיר אלזור-אלמיאדין

◀ כוח של צבא ארה"ב, שהונחת ב-18 פברואר 2023 ממסוק במזרח סוריה, עצר יחד עם כוח SDF פעיל בכיר של מחוז סוריה של דאעש. העצור ששמו בתאר (Battar), תכנן תקיפות נגד מחנות מעצר בהם כלואות משפחות פעילי דאעש, המאובטחים על ידי כוחות SDF. כמן כן עסק בייצור מטעני חבלה (CENTCOM, 19 בפברואר 2023).

◀ כוח משותף של צבא ארה"ב וכוחות SDF, פעלו ב-16 בפברואר 2023 בשעות הלילה בכפר אלחג'נה, כ-35 ק"מ ממזרח לדיר אלזור, נגד חמזה אלחמצי (שמוצאו מהעיר חמץ), פעיל דאעש בכיר. במהלך הפעילות הופעל מטען נגד הכוח. אלחמצי ואדם נוסף, שבביתו הוא שהה, נהרגו. ארבעה חיילים אמריקנים וכלב, שהיה חלק מהכוח, נפצעו. צוין, כי אלחמצי פיקח על פעילות תאי דאעש במזרח סוריה (מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, רויטרס ו-CENTCOM, 17 בפברואר 2023).

חמזה אלחמצי, שנהרג ממזרח לדיר אלזור
(דיר אלזור, 24, 18 בפברואר 2023)

עיראק

מחוזות עיראק (ויקיפדיה)

סיכול טרור מחוז בגדאד

◀ במסגרת אבטחת העולים לרגל למתחם קבר האמאם מוסא אלכאט'ם, האמאם השביעי של השיעה התרי-עשית, באלכאט'מיה שבצפון בגדאד, ביצעו כוחות צבא עיראק מספר פעולות נגד יעדי דאעש:

◆ **מחוז בגדאד:** בפעילות כלי טיס וכוחות קרקעיים, ב-15 בפברואר 2023, נגד יעדי דאעש מצפון, ממערב ומדרום-מערב לבגדאד, נהרגו 12 פעילי דאעש (סוכנות הידיעות העיראקית, 15 בפברואר 2023).

◆ **מחוז צלאח אלדין:** כוח של צבא עיראק הרג ב-16 בפברואר 2023 שלושה פעילי דאעש באלטארמיה, כשלושים ק"מ מצפון לבגדאד. חגורת נפץ שהייתה על גופו של אחד הפעילים התפוצצה, ושני קצינים ושני חיילים נהרגו (אלערביה, 16 בפברואר 2023). דאעש קיבל אחריות על האירוע. לטענת הארגון, התנהלו חילופי אש כבדים במשך מספר שעות בין פעילי הארגון לבין כוחות גדולים של צבא עיראק באזור אלטאבי, שבמרחב אלטארמיה. על-פי דאעש, ארבעה לוחמי הכוחות העיראקיים נהרגו וששה נפצעו. בין ההרוגים קצין בדרגת מקדם (סא"ל), ששימש כמפקד פוג' (כוח בסדר גודל שבין גדוד לחטיבה) (אעמאק, טלגרם, 18 בפברואר 2023).

סיכום פעילות דאעש במחוזות השונים

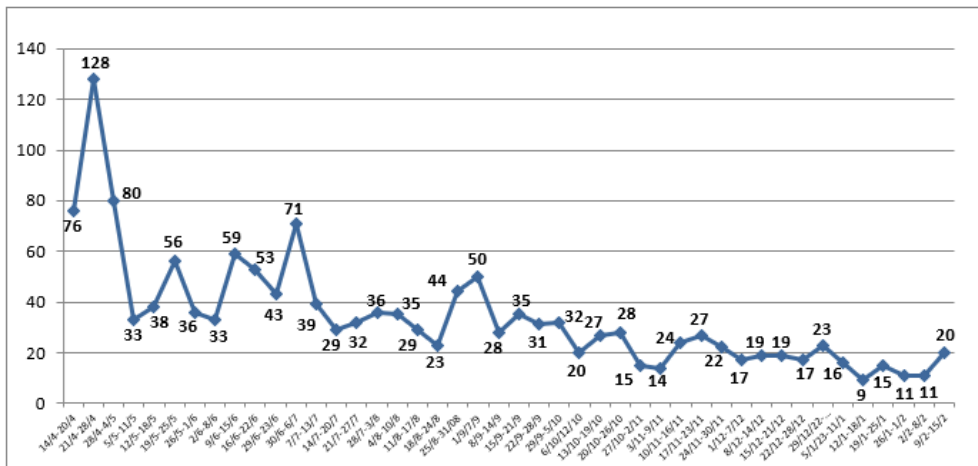
◀ מנתוני אינופוגרף המסכם את פעילות דאעש בתקופה שבין 9-15 בפברואר 2023, עולה כי בתקופה זו ביצעו פעילי הארגון עשרים פיגועים במחוזות השונים (לעומת 11 בשבוע שקדם). מספר הפיגועים הגבוה ביותר בוצע על-ידי מחוז מרכז אפריקה (6), כלומר במזרח הרפובליקה הדמוקרטית של קונגו. בשאר המחוזות: עיראק (4);

מערב אפריקה (3); סומליה (2); סוריה (1); מוזמביק (1); פקיסטאן (1); ח'ראסאן (אפגניסטאן) (1); הסאחל (1).
 בפיגועים נהרגו ונפצעו 91 בני אדם, לעומת 34 בני-אדם בשבוע שקדם. מספר ההרוגים והפצועים הגדול ביותר היה במחוז מרכז הסאחל (48). שאר ההרוגים והפצועים: מרכז אפריקה (14); סומליה (9); מוזמביק (7);
 מערב אפריקה (5); עיראק (4); סוריה (2); פקיסטאן (1); ח'ראסאן (אפגניסטאן) (1) (שבועון אלנבא', טלגרם, 16 בפברואר 2023).

סיכום פיגועי דאעש (שבועון אלנבא', טלגרם, 16 בפברואר 2023)

פיגועים בחתך שבועי (על-פי נתוני הארגון)

אפריקה ניגריה פעילות דאעש

ב-20 בפברואר 2023 בשעות הערב בוצע ירי שוגרו פצצות מרגמה לעבר בסיס צבא ניגריה בפאתי העיירה בוני יאדי (Buni Yadi), כחמישים ק"מ מדרום לדמטורו (Damaturu), בצפון-מזרח המדינה לא נגרם נזק. כוח

של צבא ניגריה ניהל מרדף אחר פעילי דאעש, שהיו רכובים על גבי אופנועים, שנמלטו דרומית-מזרחית לדמטורו. בחילופי האש בין הצדדים נהרגו מספר פעילים (Zagazola, 20 בפברואר 2023).

פעילים ממחוז מערב אפריקה של דאעש שחררו ב-18 בפברואר 2023 את ד"ר גיידם בולאמה (Dr. Geidam Bulama), רופא שנחטף ב-18 במרץ 2022 על-ידי פעילי הארגון, באזור גוביו (Gubio), כשמונים ק"מ מצפון-מערב למידוגורי, בצפון-מזרח ניגריה והוחזק בידי פעילי הארגון במשך 11 חודשים (Leadership, 18 בפברואר 2023). ד"ר בולאמה נלקח, יחד עם חטופים נוספים, לאזור שבשולי ימת צ'אד, שם הוא אולץ במשך מספר חודשים לטפל בפעילי דאעש פצועים ובבני משפחותיהם.

**ד"ר גיידם בולאמה, ששחרר משבי דאעש
(Zagazola, 18 בפברואר 2023)**

ב-15 בפברואר 2023 בוצעו שתי תקיפות נגד צבא ניגריה:

- ◆ חמש פצצות מרגמה שוגרו לעבר מחנה של צבא ניגריה בעיירה בוני גארי (Buni Gari), שבאזור גוג'בה (Gujba), שבמדינת יובה (Yobe). לטענת דאעש, נצפו פגיעות מדויקות במטרה (טלגרם, 17 בפברואר 2023).
- ◆ בוצעה תקיפה נגד מתחם של צבא ניגריה בכפר מייל 90, שבקרבת העיירה מונגונו (Monguno), כמאה ק"מ מצפון-מזרח למידוגורי. החיילים נמלטו. פעילי דאעש לקחו כלי נשק בינוני והעלו את המתחם באש (טלגרם, 16 בפברואר 2023).

סיכול טרור

כוח של צבא ניגריה, בסיוע לוחמים מקומיים, הציב מארב ב-13 בפברואר 2023 לפעילי בוקו חראם בבנקי (Banki), כ-120 ק"מ מדרום-מזרח למידוגורי, בסמוך לגבול ניגריה-קמרון. שמונה פעילי בוקו חראם נהרגו. ששה רובי סער, שני אופנועים וציוד נוסף של פעילי הארגון אותרו בזירה (Zagazola, 14 בפברואר 2023).

מחוז מערב אפריקה של דאעש קורא להחלת השריעה

מחוז מערב אפריקה של דאעש פרסם ב-20 בפברואר 2023 סרטון תחת הכותרת "הפוליתאיזם הינו עושק עצום". בסרטון, שאורכו כ-15 דקות, הדובר שפה אפריקאית, ככל הנראה סוואהילית, ומלווה בכותרות תרגום לערבית, הציג פעיל רעול פנים את משנת הארגון לגבי הממשל הרצוי. הדובר קרא מוסלמים באפריקה לנטוש את הדמוקרטיה ואת השיטה הפרלמנטארית ולהעדיף את השריעה, החוק האסלאמי, ולהפיץ את מסרי הארגון

נגד הפוליתאיזם. הדובר כינה את השליטים האפריקאים "רודנים" ומשתפי פעולה עם המערב הנוצרי ועם היהודים. הסרטון כלל תיעוד של חלוקת חומרי הסברה מטעם הארגון בקרב תושבים מקומיים, ככל הנראה בצפון-מזרח ניגריה, ותיעוד תקיפות שביצעו פעילי הארגון נגד כוחות ביטחון של ניגריה (טלגרם, 20 בפברואר 2023).

שקופית נושא הסרטון "הפוליתאיזם הינו עושק עצום" והדובר בסרטון (טלגרם, 20 בפברואר 2023)

פעיל דאעש מטיף בפני תושבים ופעיל נוסף מחלק חומרי הסברה (טלגרם, 20 בפברואר 2023)

קניה

ב-15 בפברואר 2023 הופעל מטען נגד כלי רכב בו נסעו שוטרי משמר הגבול של קניה על הכביש המהיר בין דאאב (Dadaab, כשבעים ק"מ ממערב לגבול קניה - סומליה) לגאריסה (Garissa), שבמזרח קניה. ארבעה שוטרים נהרגו (Garowe Online, 15 בפברואר 2023). ככל הנראה ארגון אלשבאב ביצע את הפיגוע.

סומליה

סיכול טרור

ממשלת סומליה הודיעה ב-16 בפברואר 2023 כי חיילי הצבא, בסיוע שותפים בינלאומיים (הכוונה ככל הנראה לפיקוד אפריקה של צבא ארה"ב - AFRICOM) ומיליציות שבטיות, ביצעו מספר פעולות נגד ארגון אלשבאב באזורים שונים בדרום המדינה ובמרכזה. דווח כי 350 פעילי אלשבאב נהרגו ועשרות נפצעו (VOA, 16 בפברואר 2023).

◀ לבקשת ממשלת סומליה, ביצע פיקוד אפריקה של צבא ארה"ב (AFRICOM) ב-15 בפברואר 2023 תקיפה אווירית נגד פעילי ארגון אלשבאב בקרבת בכאדוינה (Bacaadweyne), כ-460 ק"מ מצפון-מזרח למוגדישו. חמישה פעילי אלשבאב נהרגו (AFRICOM, 16 בפברואר 2023).

בורקינה פאסו

◀ ב-17 בפברואר 2023 בוצעה תקיפה נגד שיירה של כוחות צבא בורקינה פאסו במחוז וודלאן (Oudalan), שבצפון-מזרח המדינה, כמאה ק"מ מדרום-מערב למשולש הגבולות בורקינה פאסו - מאלי - ניז'ר. לפחות 51 חיילים נהרגו (Africa News, 21 בפברואר 2023). נראה שפעילי דאעש או אלקאעדה, הפעילים באזור, עומדים מאחורי התקיפה.

תוניסיה

◀ משרד הפנים של תוניסיה הודיע ב-15 בפברואר 2023 כי בפעילות כוחות ביטחון נעצרו חברי תא טרור של דאעש ובכך סוכלו תכניותיו לבצע התנקשויות בחייהם של אנשי כוחות הביטחון במחוז ביזרטה, שבצפון המדינה. צוין, כי קיימות קבוצות חמושות המתבצרות בהרים שבמערב תוניסיה, לאורך הגבול עם אלג'יריה (אלערבי אלג'ידיד, 15 בפברואר 2023).

אסיה

אפגניסטאן

סיכול טרור

◀ כוחות מיוחדים של הטאלבאן פעלו ב-15 בפברואר 2023 נגד מקום מסתור של פעילי דאעש בקאבול. במהלך הפעילות בוצע ירי והושלכו מטעני חבלה לעבר המבנה בו שהו פעילי דאעש והמבנה קרס. שלושה פעילי דאעש, שהיו מעורבים בביצוע פיגועים רבים, נהרגו ופעיל נוסף נעצר. בזירה אותרו אמצעי לחימה וציוד טכני ואלקטרוני (Hindustan Times, 15 בפברואר 2023).

המבנה, ששימש כמקום מסתור של פעילי דאעש בקאבול, (Hindustan Times, 15 בפברואר 2023)

הערכות לגבי נוכחות דאעש באפגניסטאן

◀ אנאטולי סידורוב (Anatoly Sidorov), ראש המטה המשולב של ארגון ברית הביטחון הקולקטיבי (The Joint Staff of the Collective Security Treaty Organization - CSTO), דיווח כי באפגניסטאן פועלים כ-6,500 פעילי דאעש. על-פי ההערכות, כ-4,000 מתוכם משתייכים למחוז ח'ראסאן של הארגון ומרביתם

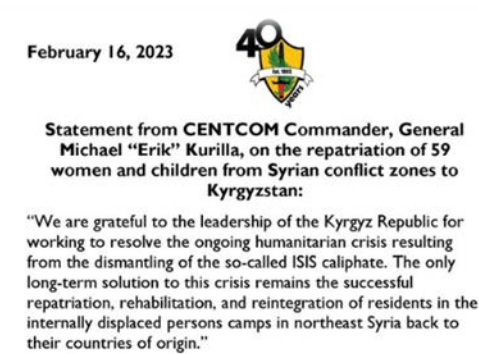
פרוסים בקרבת גבול אפגניסטאן-טג'יקיסטאן במחוזות צפון-מזרח אפגניסטאן : בדח'שאן (Badakhshan), תח'אר (Takhar) וקונדוז (Kunduz). סידורו העריך שדאעש מהווה סכנה לביטחון מרכז אסיה ודרומה (Khaama Press, 15 בפברואר 2023).

פקיסטאן

ב-20 בפברואר 2023 ביצעו פעילי דאעש ירי לעבר מחסום של כוחות ביטחון של פקיסטאן באזור בברי (Babri), כ-45 ק"מ ממזרח לגבול פקיסטאן-אפגניסטאן. שני לוחמים נהרגו (טלגרם, 21 בפברואר 2023).

קירגיזסטאן

מפקד פיקוד מרכז של צבא ארה"ב (CENTCOM), גנרל מייקל קורילה (General Michael Kurilla) מסר הצהרה לגבי השבת 59 נשות פעילי דאעש וילדיהן ב-15 בפברואר 2023 ממחנות בצפון-מזרח סוריה לקירגיזסטאן, מדינת מוצאם. הוא ציין כי הפתרון היחיד ארוך הטווח למשבר הינו השבה, שיקום ושילוב מחדש באופן מוצלח של השוהים במחנות עקורים בצפון-מזרח סוריה במדינות המוצא שלהם (CENTCOM, 16 בפברואר 2023).

הודעת פיקוד מרכז של צבא ארה"ב (CENTCOM, 16 בפברואר 2023)

תימן

ב-19 בפברואר 2023 הודיע עבד אלקאדר אלמרתצ'א, יו"ר ועדת חילופי השבויים של התנועה החות'ית, כי התנועה שחררה שני פעילי אלקאעדה, שנשבו במחוז אלביצ'א' (כ-140 ק"מ מדרום מזרח לצנעאא'), תמורת שלושה לוחמים חות'ים. הייתה זו התבטאות נדירה של החות'ים על כך שהם מבצעים חילופי שבויים עם ארגון אלקאעדה. יום קודם לכן, ב-18 בפברואר 2023, הודיע ארגון אלקאעדה כי שחרר שני לוחמים חות'ים תמורת שני פעילי אלקאעדה (Arab News, 20 בפברואר 2023).

אלקאעדה

סיף אלעדל הוא ככל הנראה המנהיג החדש של אלקאעדה

ב-13 בפברואר 2023 הועבר למועצת הביטחון של האו"ם דו"ח מטעם מומחים המעריך כי יורשו של אימן אלט'ואהרי (שחוסל ב-31 ביולי 2022 בקאבול בתקיפת כלי טיס בלתי מאויש אמריקני), בהנהגת ארגון אלקאעדה הוא סיף אלעדל. אלעדל היה האחראי על ביטחונו של אסאמה בן לאדן, מייסד ומנהיג אלקאעדה הראשון, והדריך חלק מהמחבלים שביצעו את פיגועי ה-11 בספטמבר 2001. המומחים ציינו בדו"ח כי ארגון

אלקאעדה לא הכריז רשמית על מינויו של סיף אלעדל כמנהיג הארגון. בדיונים, שנערכו בנובמבר-דצמבר 2022 ציינו מדינות רבות כי להערכתן אלעדל מתפקד כמנהיג בפועל של אלקאעדה. באחד הדיווחים אף עלה כי הוא שוהה באיראן (Los Angeles Times, 14 בפברואר 2023). נד פרייס (Ned Price), דובר מחלקת המדינה של ארה"ב, ציין ב-15 בפברואר 2023 כי הערכת ארה"ב תואמת לזו של מועצת הביטחון של האו"ם וכי העובדה שאיראן מספקת מחסה לפעילי אלקאעדה היא הוכחה לתמיכתה הנרחבת של איראן בטרור (Iran International, 15 בפברואר 2023). סיף אלעדל, בן 62, שימש כקצין בדרגת עקיד (אלוף משנה) בכוחות המיוחדים של צבא מצרים, וארצות-הברית הכריזה על פרס בסכום של עד עשרה מיליון דולר על כל מידע שיימסר אודותיו (רויטרס; France 24, 16 בפברואר 2023). ממידע קודם עלה כי סיף אלעדל ביקר כבר בטהראן בשנת 2015 יחד עם שני בכירי אלקאעדה נוספים (The Long War Journal, 2 בספטמבר 2022).³

בכיר אלקאעדה שב לפעול במזרח אפגניסטאן

ב-14 בפברואר 2023 פורסם דו"ח מומחים מטעם האו"ם, בו נטען כי אבו אח'לאץ אלמצרי (Abu Ikhlas al-Masri), בכיר בארגון אלקאעדה, שב לפעול במזרח אפגניסטאן. אלמצרי נעצר ונכלא לפני כעשור, אך שוחרר באוגוסט 2021, עם השתלטות הטאלבאן על אפגניסטאן. טרם מעצרו פיקד אלמצרי על פעילי אלקאעדה במחוז קונאר (Kunar), מצפון-מזרח לג'לאלבאד, וניהל רשת נרחבת של פעילי הארגון הודות לקשריו הקרובים עם בני שבטים מקומיים. בתחילת שנת 2000 ועד 2005 בקירוב הוא שימש כמפקד המבצעים של אלקאעדה במחוז קונאר (FDD, 14 בפברואר 2023).

אבו אח'לאץ אלמצרי, בכיר ותיק באלקאעדה
(חשבון הטוויטר Poya Hashimi, 15 בפברואר 2023)

המאבק על התודעה

ב-16 בפברואר 2023 פרסם אלנבא', שבועון דאעש, מאמר מערכת תחת הכותרת "[זאת] לאחר שראו את הפסוקים [קרי, פסוקי הקוראן]", התוקף את מבקרי הארגון וקורא למוסלמים לבחור בדרכו. כותב המאמר

³ להרחבה ראו פרסום מרכז המידע מ-7 בספטמבר 2022: "מבט לג'האד העולמי 1-7 בספטמבר 2022".

